

Møteinnkalling

Grimstad kontrollutvalg

Dato: 06.09.2018 kl. 9:00
Møtested: Formannskapssalen
Arkivsak: 18/00113
Arkivkode: 033

Forfall meldes til sekretær for utvalget på e-post: sander.haga.ask@temark.no eller på tlf: 99 35 85 99

Vara møter kun på eget varsel.

I tillegg møter følgende:

Ordfører Kjetil Glimsdal sak 32/18

Rådmann Tone Marie Nybø Solheim sak 32-34/18

Sakskart	Side
Møteinnkalling	
6/18 18/00113-40 Godkjenning av møteinnkalling 06.09.2018	3
Møteprotokoll	
5/18 18/00113-41 Godkjenning av protokoll fra møtet 12.06.2018	4
6/18 18/00113-42 Godkjenning av protokoll fra møtet 14.06.2018	5
Saker til behandling	
32/18 18/10587-1 Politisk deltakelse i styringsgrupper ved faktaundersøkelser	6
33/18 16/05401-15 Oppfølging av forvaltningsrevisjonen Byggesaksbehandling	9
34/18 17/04370-119 Orientering om skolemiljøet i Grimstadskolen	13
35/18 18/07948-1 Budsjett kontroll, tilsyn og revisjon 2019 Grimstad kommune	16
36/18 18/00118-8 Orientering fra revisor 06.09.2018	19

Sakene legges også ut på www.temark.no

Arendal, 30.08.2018

For kontrollutvalgsleder
Gunnar Topland

Sander Haga Ask
Sekretær

Møteinnkalling

6/18 Godkjenning av møteinnkalling 06.09.2018

Arkivsak-dok. 18/00113-40
Arkivkode. 033
Saksbehandler Sander Haga Ask

Saksgang	Møtedato	Saksnr
1 Grimstad kontrollutvalg	06.09.2018	6/18

Forslag fra sekretariatet:
Møteinnkallingen godkjennes

Møteprotokoll

5/18 Godkjenning av protokoll fra møtet 12.06.2018

Arkivsak-dok. 18/00113-41
Arkivkode. 033
Saksbehandler Sander Haga Ask

Saksgang	Møtedato	Saksnr
1 Grimstad kontrollutvalg	06.09.2018	5/18

Forslag fra sekretariatet:

Protokollen fra møtet 12.06.2018 godkjennes.

Vedlegg:

- Protokoll Grimstad kontrollutvalg 12.06.2018

Vedlegg til sak

**Protokoll Grimstad
kontrollutvalg 12.06**

6/18 Godkjenning av protokoll fra møtet 14.06.2018

Arkivsak-dok. 18/00113-42
Arkivkode. 033
Saksbehandler Sander Haga Ask

Saksgang	Møtedato	Saksnr
1 Grimstad kontrollutvalg	06.09.2018	6/18

Forslag fra sekretariatet:

Protokoll fra møtet 14.06.2018 godkjennes.

Vedlegg:

- Protokoll Grimstad kontrollutvalg 14.06.2018

Vedlegg til sak

**Protokoll Grimstad
kontrollutvalg 14.06**

Saker til behandling

32/18 Politisk deltakelse i styringsgrupper ved faktaundersøkelser

Arkivsak-dok. 18/10587-1
Arkivkode. 033
Saksbehandler Sander Haga Ask

Saksgang	Møtedato	Saksnr
1 Grimstad kontrollutvalg	06.09.2018	32/18

Forslag fra sekretariatet:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Saksopplysninger:

Administrasjonsutvalget behandlet 23.08.2018 saken *Politisk deltakelse i styringsgruppe ved faktaundersøkelse* og kommunestyret vil behandle saken 03.09.2018. Administrasjonsutvalget vedtok rådmannens forslag til vedtak i saken som var:

«Pågående styringsgruppe for faktaundersøkelse avvikles.

Klager eller varsler på arbeidsmiljø håndteres av rådmannen i tråd med arbeidsmiljøloven, kommuneloven og delegeringsreglementet»

Poenget med faktaundersøkelse er å få klarlagt hva som faktisk har foregått i en gitt sak og om det i den forbindelse foreligger brudd på arbeidsmiljøloven eller på virksomhetens egne interne føringer. Det vil da være lettere å finne gode og relevante tiltak. Om det ikke foreligger brudd på arbeidsmiljøloven vil det kanskje ikke være nødvendig med videre tiltak utover en normal oppfølging av den enkelte.

Av saksfremstillingen til kommunestyret fremgår det at faktaundersøkelse gjennomføres for å kartlegge de faktiske forhold i en klage eller varsel på arbeidsmiljø. Det har ved eksterne faktaundersøkelser vært opprettet en styringsgruppe bestående av forhandlingsutvalget og rådmann, der hensikten har vært å søke råd og så sikre tillit til prosessen. Styringsgruppen skal ikke ha hatt noe i selve faktaundersøkelsen som gjennomføres av uavhengig, ekstern aktør. Det er forhandlingsutvalget som har utgjort de politiske medlemmene i styringsgruppen på bakgrunn av deres ansvar for oppfølgingen av rådmann.

Det er kun kommunestyret selv som kan opprette faste utvalg, jf. kommuneloven § 10 nr. 1. derimot kan kommunestyret delegerer til et folkevalgt organ å opprette komiteer etter kommuneloven §10 nr. 5. Etter Grimstad kommunes delegasjonsreglement har kommunestyret ikke gitt slik myndighet til et folkevalgt organ.

Det skal ha blitt reist spørsmål om styringsgruppens medlemmer blir inhabile til å delta i klagebehandlingen av enkeltsaker i neste omgang. Det er reglene om habilitet i forvaltningsloven

§6 og kommuneloven §40 nr. 3 som avgjør om et medlem av et politisk utvalg er inhabil. Dette innebærer at personer som har medvirket ved tilretteleggingen av et påklaget vedtak alltid anses som inhabil ved behandlingen i folkevalgt organ. Personalsaker som medfører opphør av arbeidsforhold må håndteres i tråd med prosedyrer og stillingsvernreglene nedfelt i arbeidsmiljøloven kap .15, og blir ikke behandlet i kommunalt klageorgan.

Hvis rådmannen er inhabil, blir saker politiske ved at kommunestyret overtar ansvaret, og det kan eventuelt settes inn setterrådmann. Hele administrasjonen blir inhabile til å fatte beslutninger når rådmannen er inhabil.

Rådmannen skriver i saksfremlegget at organisasjonen har opparbeidet en kompetanse til å gjennomføre faktaundersøkelser. Det kan i enkelte saker være, etter rådmannens mening, klokt å gjennomføre ekstern faktaundersøkelse. Dette gjelder særlig i saker der det kan reises spørsmål om rådmannen har tilstrekkelig avstand til sakskomplekset eller det har vært forhåndsprosedyret i media. I slike saker har rådmannen vurdert at det kan styrke tilliten til prosessen om rådmannen kan rådføre seg med politikere, og ved at politikerne kan utfordre rådmannen på valgt prosess. Rådmannen vil være ansvarlig for mandat, og for beslutninger etter at rapport foreligger. Rådmannen har foreslått å avvikle den pågående styringsgruppen for faktaundersøkelser og at klager og varsler på arbeidsmiljøet håndteres av rådmannen.

I forbindelse med at administrasjonsutvalget og kommunestyret skal behandle den vedlagte saken er det også av interesse for kontrollutvalget å bli orientert om saken og bakgrunnen for opprettelsen av styringsgruppene. Utfra det rådmannen skriver i sitt saksfremlegg og som er gjengitt over kan det se ut til at kommunens delegasjonsreglement er blitt brutt ved opprettelsen av styringsgruppen. Bruddet på delegasjonsreglementet går på manglende forankring i kommunestyret slik dagens kommunelov og delegasjonsreglement forutsetter. Det har fremkommet informasjon om at det var formannskapet som opprettet styringsgruppen og at det ikke foreligger vedtak eller sakspapirer for opprettelsen. Hvis dette medfører riktighet kan det muligens være et brudd på kommunelovens §32 pkt. 2 og 3 som sier at sakslisten til et møte og andre dokumenter som ikke er unntatt offentlighet skal være tilgjengelig for allmenheten og sendes til utvalgets medlemmer i «høvelig tid» før møtet. Møtet skal også være kunngjort på en hensiktsmessig måte noe som gjelder også hvis møtet vil bli lukket under hele møtet. I media er det blitt hevdet at formannskapet gjennomførte et møte i en pause i kommunestyret og ikke var kunngjort eller hadde en utsendt saksliste.

I tillegg til problemstillinger nevnt tidligere i saken er det også viktig å få klarlagt om de politiske medlemmene i styringsgruppen har vært involvert på en slik måte at de er inhabile ved behandling i formannskap eller kommunestyret. I så tilfelle kan dette ha påvirket behandlingen og vedtakene i nevnte utvalg. Rådmannen skriver i sitt saksfremlegg at den politiske styringsgruppen har vært opprettet for å søke råd, og å sikre nødvendig tillit til faktaundersøkelsene. Styringsgruppen skal ikke hatt noen rolle i selve faktaundersøkelsene som ble gjennomført av uavhengig, ekstern aktør.

På bakgrunn av dette er rådmannen derfor bedt om å besvare følgende spørsmål til kontrollutvalgets møte 06.11.2018:

- Hvilke faktaundersøkelser er gjort?
- Hvem har utført faktaundersøkelser?
- Hvilke faktaundersøkelser har styringsgruppen vært involvert i?
- Hvorfor er det opprettet styringsgrupper?
- Hva har faktaundersøkelsene kostet og hvilken budsjettpost hører det til?
- Er noen av faktaundersøkelsene behandlet politisk?

- Finnes det vedtak eller sakspapirer knyttet til opprettelsen av styringsgruppen?

Vurdering fra sekretariatet:

Sekretariatet har ikke kommet med forslag til vedtak i påvente av rådmannens svar på spørsmålene, men kan bistå med utformingen av vedtak i møtet.

Rådmannens svar på spørsmålene vil når de foreligger bli ettersendt direkte til kontrollutvalgets medlemmer.

Vedlegg:

- Rådmannens svar på spørsmål vil bli ettersendt.

Vedlegg til sak

Kommunestyresak -
Politisk deltakelse i :

33/18 Oppfølging av forvaltningsrevisjonen Byggesaksbehandling

Arkivsak-dok. 16/05401-15
Arkivkode. 217
Saksbehandler Sander Haga Ask

Saksgang	Møtedato	Saksnr
1 Grimstad kontrollutvalg	06.09.2018	33/18

Forslag fra sekretariatet:

Kontrollutvalget ber om å bli orientert om revidert tilsynsstrategi og arbeidet med internkontrollen i byggesaksavdelingen i første møte etter nyttår.

Videre anmodes rådmannen om å årlig rapportere på tilsynsvirksomheten sett opp mot tilsynsstrategien i tråd med kravene i byggesaksforskriften §15-1.

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget behandlet i møte 27.04.2016 sak 12/16 forvaltningsrevisjonsrapporten Byggesaksbehandling utarbeidet av Aust-Agder Revisjon IKS.

Forvaltningsrevisjonsrapporten hadde følgende tre problemstillinger:

- Er plan og byggesaksbehandlingen i Grimstad kommune av god kvalitet i henhold til formelle krav og forventninger?
- Har Grimstad kommune organisert plan- og byggesaksavdelingen på en måte som sikrer kompetanse, kvalitetssikring og uavhengighet?
- Har Grimstad kommune tilstrekkelig rutiner og praksis når det gjelder evaluering av oppfølgingen av politiske og administrative vedtak?

I sin rapport påpeker revisjonen at kommunens saksbehandling i all hovedsak var i henhold til formelle krav og forventninger. Kommunen har enkelte rutiner som representerer elementer av et internkontrollsystem, men revisjonen konkluderer med at det ikke er organisert og formalisert på en slik måte at det kan betegnes som et skriftlig og helhetlig system for internkontroll. I rapporten fremkommer det at revisjonen ikke kan finne tilfredsstillende dokumentasjon til å kunne konkludere med om Grimstad kommune har fulgt sine tilsynsplikter i 2014, men at det for 2015 var utarbeidet en tilsynsstrategi.

Revisjonen anbefalte på bakgrunn av funnene i rapporten følgende:

- Det bør iverksettes tiltak for å utarbeide et helhetlig internkontrollsystem for saksbehandlingen i byggesaksavdelingen.
- Det anbefales at tilsynsfunksjonen i kommunen, med grunnlag i tilsynsstrategien, blir fulgt opp.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak i saken:

«Kontrollutvalget tar rapporten til orientering og oversender den til behandling i kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

Kommunestyret tar rapporten «Byggesaksbehandling» til orientering og ber rådmannen følge opp anbefalingene i rapporten.

Kommunestyret ber om at det iverksettes tiltak for å utarbeide et helhetlig internkontrollsystem for saksbehandlingen i byggesaksavdelingen.

Kommunestyret ber om at tilsynsfunksjonen i kommunen, med grunnlag i tilsynsstrategien blir fulgt opp.»

Kommunestyret vedtok enstemmig kontrollutvalget forslag til vedtak.

Kontrollutvalget fulgte opp rapporten i møte 27.04.2017 sak 20/17. I møtet orienterte enhetsleder i Byggesaksavdelingen Kai Fagervik om situasjonen i avdelingen og oppfølgingen av rapporten. Det kom frem at avdelingen var inne i en overgangsfase med vesentlige endringer i bemanningen. Grunnet bemanningssituasjonen og ressursituasjonen godkjente kommunestyret at antall ansatte i avdelingen skulle økes fra 7 til 8 ansatte. Byggesaksenheten fatter rundt 1100 vedtak i året som tilsier omtrentlig 5 vedtak hver dag. Enhetsleder orienterte 27.04.2017 at det foreligger maler som skal sikre kvaliteten på saksbehandlingen og at det gjennom saks og arkivsystemet er kontroll av saksbehandlingsforløpet og saksbehandlingstiden. Videre ble det orientert om at det på bakgrunn av ressursituasjonen var det ikke igangsatt noe arbeid med å få på plass et eget internkontrollsystem for byggesak.

Det fremgår ikke av kommunens årsmelding hvorvidt det er gjennomført tilsyn i 2016 og om tilsynsstrategien er fulgt opp. Enhetsleder for byggesaksavdelingen orienterte derimot i møtet 27.04.2017 om at det i ifølge tilsynsstrategien for 2016 skulle gjennomføres 20 tilsyn og at det ble gjennomført vesentlig flere enn det.

På bakgrunn av administrasjonens orientering i saken fattet kontrollutvalget følgende vedtak i sak 20/17

«Kontrollutvalget tar orienteringen til etterretning, og forutsetter at kommunen jobber videre med å etablere et helhetlig internkontrollsystem for byggesaksavdelingen og gjør det til en del av kommunens generelle arbeid med internkontroll.

Kontrollutvalget ønsker en ny orientering om saken i oktobermøtet.»

I kontrollutvalgets møte 26.10.2017 og 07.12.2017 orienterte enhetsleder for byggesaksenheten Toril Smith Konradsen om arbeidet med å følge opp forvaltningsrevisjonen. Det ble orientert at ressursituasjonen medførte utfordringer med å holde seg ajour samlet sett og at dette gikk på bekostning av oppgaver som tilsyn, ulovlighetsoppfølging og lovbestemte saksbehandlingsfrister. I møtet 07.12.2018 ble det presentert en fremdriftsplan for oppfølgingen av forvaltningsrevisjonen. Av den fremgår det at det utover våren 2018 vil bli iverksatt flere tiltak blant annet oppdatering av tilsynsstrategien og rutine for saksbehandling, mottakskontroll, høring og vedtak. Ifølge fremdriftsplanen skal arbeidet være fullført innen sommeren 2018.

Saksopplysninger:

Administrasjonen beskriver i vedlagte notat hvordan fremdriftsplanen er fulgt opp og hvilke tiltak som er iverksatt. Tiltakene som beskrives er

- Egen mappe for byggesak på fellesområdet er oppdatert og ryddet
- Rutiner for opplæring i sak og arkivsystemet Public 360, mottakskontroll er utarbeidet
- Rapport for restanser i Public 360 benyttes jevnlig
- System for ISP for byggesak er etablert
- Revisjon av maler er nesten fullført
- Kurs og faglig utvikling for enheten
- Teambuilding gjennomført i mai
- Matrikkelføring – vikar som ble ansatt i februar har som hovedoppgave å føre i matrikkelen
- Forbedre Public 360
- Revidere gebyrregulativ vil gjøres med budsjett 2019 hvis mulig
- Endring av delegasjonsreglementet er lagt fram som forbedringspunkt

Vedlagt til saken følger *Fremgangsmåte for saksbehandling i 360, sjekklister ved søknadsgjennomgang se SAK10 §5-4, og Høringsliste*. I det førstnevnte dokumentet beskrives

fremgangsmåten for saksbehandling i 360 grundig. Sjekklister for søknadsgjennomgang er en kontrolliste ved mottak søknader. Høringslisten er oversikt over høringsinstanser ved søknader i forskjellige områder som sjø, nedslagsfelt for drikkevann, kulturminner og lignende.

I henhold til fremdriftsplanen skulle tilsynsstrategien oppdateres våren 2018. I notatet fremgår det at denne vil bli revidert høsten 2018 og bli behandlet i Teknisk utvalg i november og kommunestyret desember 2018. Videre står det at det ikke er utarbeidet noen egen rapport for gjennomførte tilsyn i 2018 og at det ikke er et krav at det skal utarbeides en særskilt rapport for tilsyn. Administrasjonen har vurdert det som hensiktsmessig å lage denne oversikten i forbindelse med revideringen av tilsynsstrategien og vedlegge den her.

Ifølge plan og bygningsloven kapittel 25 om tilsyn har kommunen tilsynsplikt i byggesaker jf. § 25-1. Kommunen har plikt til å føre tilsyn med at tiltaket gjennomføres i samsvar med gitte tillatelser og bestemmelser gitt i medhold av loven, og at ansvarlig foretak er kvalifisert. Kommunen skal føre tilsyn i et slikt omfang at det kan avdekkes regelbrudd og følge opp allerede gitt pålegg. Det er kommunen selv som avgjør hvilke saker og på hvilke områder det skal føres tilsyn. Tilsynet gjennomføres på den måten, i det omfang og med den intensitet som kommunen finner hensiktsmessig jf. §25-2. Kommunen kan føre tilsyn når som helst i løpet av en byggesak og inntil 5 år etter at ferdigattest er gitt. Hvis tilsynet viser vesentlig avvik som ikke er ivare tatt ved uavhengig kontroll, kan kommunen kreve sakkyndig bistand eller utføre tekniske prøver for tiltakshavers regning. Tilsynet skal avsluttes med en tilsynsrapport

Nærmere beskrivelse av krav til tilsyn er gitt av byggesaksforskriften kapittel 15 om kommunalt tilsyn. Ifølge § 15-1 skal kommunen utarbeide en strategi for tilsynsoppgaven, og det skal årlig utarbeides en rapport over årets tilsynsvirksomhet i forhold til strategi jf. § 15-1 2. ledd. Etter hvert enkelt tilsyn skal det føres en tilsynsrapport hvor beskrivelse av innhold er gitt av byggesaksforskriften § 15-2. Administrasjonen skriver i det vedlagte notatet at det ikke utarbeides noen rapport over den årlige tilsynsvirksomheten og at dette ikke er et krav. Det fremgår heller ikke noe informasjon fra kommunens årsmelding i 2016 og 2017 vedrørende omfanget av gjennomførte tilsyn. Sekretariatet er derfor usikker på hvordan kommunen tolker og overholder byggesaksforskriften §15-1 2. ledd som sier:

«Kommunen skal utarbeide en årlig rapport over tilsynsvirksomheten, og hvordan aktiviteten har vært i forhold til strategien»

I notatet står det at det vil bli laget en oversikt over gjennomførte tilsyn i forbindelse med revideringen av tilsynsstrategien. For å kunne revidere og oppdatere en strategi er det nødvendig å vite hvordan den vedtatte strategien følges opp og effekter den gir. Det er vanskelig å revidere en strategi uten å foreta en evaluering av den eksisterende strategi. Det er også en viktig del av den kommunale egenkontrollen og rådmannens internkontroll at det rapporteres på oppfølgingen av vedtatte strategier og målsettinger. Uten noen form for rapportering blir det vanskelig for Teknisk utvalg og kommunestyret å vite om vedtatt tilsynsstrategi følges.

Kontrollutvalget har mottatt og mottar fortsatt en del henvendelser om saksbehandlingen av byggesaker og ulovlighetsoppfølgingen av saker. Når det kommer til kommunens ulovlighetsoppfølging hadde teknisk utvalg en egen orienteringssak på dette 20.03.2018 og denne saken følger vedlagt. I saksfremlegget står det at ulovlighetsoppfølging er et område med økende aktivitet både pga. et økende antall innmeldte saker, samt det som avdekkes via tilsyn. Det har til tider vært utfordrende for byggesaksavdelingen å følge opp ulovlighetssaker på en tilfredsstillende måte, men enheten skal ha søkt å reorganisere seg for å få dette til.

Bygningsmyndigheten vurderer alvorlighetsgraden knyttet til ulovligheter fortløpende, og prioriterer oppfølging av sakene i hovedsak basert på følgende rekkefølge:

1. Ulovligheter som medfører fare i relasjon til helse, miljø og sikkerhet.
2. Tiltak i strandsonen som medfører brudd på forbudet mot tiltak i 100-metersbeltet til sjø, samt ulovligheter i nedbørsfeltet til drikkevannskilden Rorevann.
3. Tiltak som er lovstridig uten at dette medfører en sikkerhetsmessig risiko. Slike forhold kan likevel ha en alvorlighetsgrad tilsvarende det som er nevnt under pkt. 2.

Kommunen har følgende virkemidler etter plan og bygningsloven kapittel 32:

- Pålegg om retting og pålegg om stans
- Pålegg om stans og opphør med øyeblikkelig virkning
- Tvangsmulkt
- Forelegg om plikt til å etterkomme pålegg eller forbud
- Tvangsfullbyrdelse
- Overtredelsesgebyr
- Politianmeldelse/straff
- Unnlatelse av å forfølge overtredelser av mindre betydning jf. §32-1.

Det vises til det vedlagte saksfremlegget fra Teknisk utvalg for ytterligere informasjon om hvordan ulovligheter følges opp av kommunen.

Vurdering fra sekretariatet:

Det er positivt at administrasjonen vurderer å lage en oversikt over gjennomførte tilsyn i forbindelse med revideringen av tilsynsstrategien. Sekretariatet er av den oppfatning av det fast bør rapporteres på tilsynsaktiviteten sett opp mot tilsynsstrategien enten via en egen rapport/sak til Teknisk utvalg og/eller eget avsnitt i kommunens årsmelding. Dette vil gjøre det lettere for politikerne å følge opp om den vedtatte tilsynsstrategien følges og styrke kommunens egenkontroll. En rapportering på dette gjør det også lettere å evaluere strategien med jevne mellomrom og lettere justere ressursbruken etter behov. Administrasjonen skriver at ulovlighetsoppfølging og tilsyn er en ressurskrevende oppgave og grunnet stort arbeidspress har det til tider vært nedprioritert. Etter sekretariatets erfaring er det ikke uvanlig i kommuner at stort arbeidspress går utover tilsyns- og ulovlighetsoppfølgingen av byggesaker. Sekretariatet er derfor av den oppfatning at tilsynsstrategien bør tilpasses de tilgjengelige ressurser, eller ressursinnsatsen til tilsyn og ulovlighetsoppfølging styrkes slik at man kan følge opp tilsynsstrategien.

Det kan se ut til at kommunen nå er godt i gang med arbeidet med å følge opp forvaltningsrevisjonen om byggesaksbehandling fra 2016. Det har vært en tydelig fremgang siden forrige orientering i desember 2017, men at man fortsatt ikke er helt i mål. Sekretariatet foreslår derfor å be om en ny orientering om oppfølgingen av rapporten i første møte i 2019.

Vedlegg:

- Svar til KU 06.09 – Forvaltningsrevisjon byggesaksenheden
- Mottakskontroll
- Høringsliste
- Fremgangsmåte for sekasbehandling i 360
- Orienteringssak ulovlighetsoppfølging

Vedlegg til sak

Mottakskontroll

Fremgangsmåte for saksbehandling i 360

Svar til KU 06.09 –

Kopi av

Orienteringssak vedrørende Bygning

34/18 Orientering om skolemiljøet i Grimstadskolen

Arkivsak-dok. 17/04370-119
Arkivkode. 033
Saksbehandler Sander Haga Ask

Saksgang	Møtedato	Saksnr
1 Grimstad kontrollutvalg	06.09.2018	34/18

Forslag fra sekretariatet:

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget har gjennom høsten 2017 og våren 2018 blitt orientert om skolemiljøet i Grimstadskolen generelt og ved en spesifikk skole hvor det har vært flere klagesaker hos Fylkesmannen. I brev datert 19.06.2017 fra Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder der kommunen ble pålagt flere tiltak knyttet til klagesaker fra tre foreldre ved skolen. Kommunen hadde frist til 21.08.2017 å rapportere tilbake til Fylkesmannen om iverksatte tiltak for å følge opp Fylkesmannens vedtak. Neste frist for kommunen var 01.11.2017. I brevet av 19.06.2017 fikk skolen/kommunen følgende pålegg:

- NN (eleven) skal møte ansatte på skolen og SFO som tar elevens opplevelser på alvor og følger opp i samsvar med handlingsplikten
- Fylkesmannen pålegger Grimstad kommune å søke bistand fra eksterne fagmiljøer, for vurdering og utvikling av XX barneskoles systematiske arbeid med skolemiljøet på alle trinn. Det skal legges særlig vekt på å øke skolens kompetanse for å håndtere elever som av ulike grunner har tilpasningsvansker
- Kommunen må tilby NN profesjonell samtalehjelp for å bearbeide tidligere opplevelser. Det skal være frivillig å motta hjelpen
- Skolen må, med bistand av profesjonell hjelp, møte foreldrene for å bygge opp tillit igjen og for å skape et bedre samarbeidsklima for alle parter
- Videreføring av klassedeling må vurderes ut fra reglene i opplæringsloven §8-2 om forsvarlig gruppestørrelse og som skal bidra til trygghet for NN

Administrasjonen orienterte kommunestyret i sak PS 17/124 om hvilke tiltak som var iverksatt av kommunen. Av orienteringen kommer det frem at det er blitt utarbeidet planer, inngått avtaler og igangsatt flere tiltak for å oppfylle påleggene gitt av Fylkesmannen. Videre fremgikk det at rådmannen sterkt beklaget at flere av elevene og deres foreldre opplevde en vanskelig og vond situasjon ved skolen før de fem elevene byttet til en annen skole i Januar 2017. Det fremgikk også at administrasjonen mente tiltakene som iverksatt frem til da ikke hadde vært tilstrekkelige.

I kontrollutvalgets møte 14.12.2017 sak 50/17 orienterte administrasjonen om kommunens tilbakemelding til Fylkesmannen og tiltakene som var iverksatt. Det ble fremlagt et eget notat som redegjorde for de tiltak knyttet til elevenes psykososiale skolemiljø i Grimstadskolen. Det fremgår av notatet at kommunen samarbeider med flere parter for å sikre et trygt og godt skolemiljø i Grimstad. Det inkluderer Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder, Utdanningsdirektoratet, nasjonalt læringsmiljøsent, NIFU, skolehelsetjenesten og RVTS Sør. I tillegg bistår PP-tjenesten, ABUP, barnevernet, fastlege, StatPed, familiesenteret i ulike enkeltsaker eller på klassenivå. Av elevundersøkelsen for 2016/2017 er andelen elever som blir

mobbet 2-3 ganger i måneden gjennomgående lavere i Grimstad enn i fylket og i landet på både 7. trinn og 10.trinn.

Kontrollutvalget vedtok å bestille en forvaltningsrevisjon med temaet psykososialt miljø i skole og barnehage i møtet 23.04.2018. Forvaltningsrevisjonen vil undersøke om Grimstad kommune har tilfredsstillende rutiner for å sikre et trygt og godt psykososialt miljø, om skolene ivaretar informasjonsplikten knyttet til foreldre og elever samt om skolene tilfredsstiller dokumentasjonsplikten knyttet til aktivitetsplikten.

Saksopplysninger:

Opplæringsloven fastslår at alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. Skolen skal ha nulltoleranse for krenkelser som mobbing, vold og diskriminering og trakassering. Det skal jobbes kontinuerlig og systematisk for å fremme helse, miljøet og tryggheten til elevene slik at kravene i loven blir oppfylt. Rektor har ansvaret for at dette blir gjort jf. Opplæringsloven §9 A-3. Videre skal alle som arbeider på skolen følge med på om elevene har et trygt og godt skolemiljø, og har dersom det er mulig plikt til å gripe inn mot mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Rektor skal varsles ved slike tilfeller og hvis en elev ikke opplever skolemiljøet trygt og godt skal skolen, så langt det finnes, sørge for egnede tiltak for å sikre et trygt og godt skolemiljø. Skoleeier som er kommunen skal varsles i alvorlige tilfeller jf. Opplæringsloven § 9 A-4. Fylkesmannen er klageinstans for tilfeller hvor skolen ikke følger opp sin aktivitetsplikt.

Fylkesmannen har i sitt vedtak av 19.06.2017 pålagt Grimstad kommune om å søke bistand fra eksterne fagmiljøer, for vurdering og utvikling av skolens systematiske arbeid med skolemiljøet på alle trinn med særlig vekt på å øke kompetansen for å håndtere elever med tilpasningsvansker. Fylkesmannen avslutter i brev av 17.04.2018 saken og skriver:

«Skolen har gjort det som med rimelighet kan forventes for å oppfylle Fylkesmannens vedtak i klagesaken, og dermed oppfylt aktivitetsplikten. (...) Vår konklusjon er derfor at skolen har gjort det som med rimelighet kan forventes for å oppfylle dette, selv om de ikke har lyktes med å opprettholde foreldrenes tillit.»

Vedlagt til saken følger det et notat fra administrasjonen til kontrollutvalget hvor det redegjøres for pågående tiltak for skoleåret 2018/2019. Det fremkommer også der at kommunalsjef har vært i kontakt med foresatte og tilbudt møte i løpet av mai/juni og tilbudt nytt møte i uke 35. Følgende tiltak pågår fremover i skoleåret 2018/2019:

- Fra 01.08.18 styrkes Fjære barneskole med en 100% fagleder
- Samarbeidet med Læringsmiljøsentret fortsetter
- Skolens innsatsteam mot mobbing skolerers av læringsmiljøsentret og implementeres på skolen
- Prosjektet fra UDIR; Inkluderende læringsmiljø fortsetter
- Prosjektet med økt helsesøsterressurs fortsetter
- Fjære barneskoles skolemiljøplan
- Skolen vil i felles utviklingstid fortsette kompetansehevingen til personalet
- Skolen fortsetter samarbeidet med Veilederkorpset
- Skolens fortsetter med å utvikle sosial læreplan for alle klasser i samarbeid med foresatte
- Skolen fortsetter å sende informasjonsskriv om arbeid og aktiviteter ved skolen

I tillegg til overnevnte er Fylkesmannens brev av 22.05.2018 til en av foreldrene vedlagt. I brevet argumenterer Fylkesmannen for hvorfor de anser at kommunen har oppfylt vedtakene fattet juni 2016.

Vedlegg:

- Orientering om status i skolesaken
- Brev fra Fylkesmannen av 22.05.2018 (*Unntatt offentlighet jf. offl. §13 og fvl. §13.1*)

Vedlegg til sak

**Orientering om
status i skolesak**

**Brev fra
fylkesmannen av 22.**

35/18 Budsjett kontroll, tilsyn og revisjon 2019 Grimstad kommune

Arkivsak-dok. 18/07948-1
Arkivkode. 150
Saksbehandler Sander Haga Ask

Saksgang	Møtedato	Saksnr
1 Grimstad kontrollutvalg	06.09.2018	35/18

Forslag fra sekretariatet:

Kontrollutvalget innstiller på følgende budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon 2019 til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar forslag til budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon i Grimstad kommune med en ramme på kr. 2 892 000.

Kontrollutvalget sitt budsjettforslag skal følge budsjettsaken til kommunestyret via formannskapet.

Bakgrunn for saken:

Forskrift om kontrollutvalg § 18 sier følgende om budsjettbehandlingen:

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjettamme for kontroll- og revisjonsarbeidet skal følge formannskapet/kommunerådets eller fylkesutvalgets/fylkesrådets innstilling til kommunestyret eller fylkestinget.

Kontrollutvalget fremmer med dette en sak til kommunestyret (via formannskapet) om budsjett for kontrollutvalget sin.

Saksopplysninger:

Sekretariatet har utarbeidet et forslag til budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon i Grimstad kommune for 2019. Kontrollutvalgets budsjett omfatter kostnadene til selve driften av utvalget, og i tillegg kostnadene til sekretariattjenester for kontrollutvalget og kjøp av revisjonstjenester. Budsjettet er basert på tidligere budsjett- og regnskapstall og noe på anslag.

Det å sørge for god kontroll og nødvendig tilsyn med driften av den kommunale virksomheten er høyaktuelt. Kontrollutvalget er kommunestyrets eget verktøy for gjennomføring av egenkontroll i virksomheten. Kommunestyret har ansvar for å sørge for at det blir bevilget tilstrekkelige ressurser til dette.

Møtegodtgjørelse

Posten «Møtegodtgjørelse mv.» avhenger både av aktiviteten i utvalget og hvilket godtgjøringsnivå kommunen ligger på. Budsjettet er sett i forhold til gjeldende reglement for godtgjørelse til folkevalgte i Grimstad kommune. Kontrollutvalget har de siste årene budsjettetert med 6 møter i året med leder og 4 medlemmer i utvalget. Behovet har vist seg å være større og

det har blitt arrangert ekstramøter både i 2016 og 2017. For budsjettet for 2018 er det lagt opp til 7 møter i året og sekretariatet anbefaler å videreføre møtefrekvensen også for 2019.

Møtegodtgjørelsene er bundet opp mot stortingspolitikernes lønn og denne utvikler seg fra år til år. Fra juni 2018 er den blitt justert til 956 463 kr. Utvalgsleder har en fast årlig godtgjørelse på 3 prosent av dette og for hvert møte utbetales det en møtegodtgjørelse til utvalget på 1,5 promille av stortingsrepresentantenes lønn. I tillegg vil denne posten dekke arbeidsgiveravgift som utgjør 14 prosent av de totale godtgjørelsene.

Abonnement og medlemskap

Denne posten utgjør kostnader knyttet til abonnement for medlemmene på kommunerevisoren og medlemskap i Forum for kontroll og tilsyn (FKT) for kontrollutvalget.

Kurs og opplæring

Det er viktig at det blir satt av tilstrekkelige ressurser til opplæring og faglig oppdatering av utvalgets medlemmer. I tillegg er det av stor verdi å få god kontakt og erfaringsutveksling med kontrollutvalgsmedlemmer i andre kommuner. Sekretariatet anbefaler NKRF's kontrollutvalgskonferanse i februar (Norges Kommunerevisorforbund) og/eller FKT's fagkonferanse i mai (Forum for kontroll og tilsyn), samt vår- og høstkonferanser regionalt i regi av sekretariatet. Det å delta på kurs og konferanser hever kompetansen til utvalget og samtidig blir en møteplass for kontrollutvalgsmedlemmer både regionalt og nasjonalt.

Kontrolltjenester

Kontrolltjenester omfatter de tjenester/undersøkelser kontrollutvalget måtte ha behov for i sitt arbeid. Det er viktig at det bevilges nok ressurser til å gjennomføre andre undersøkelser kontrollutvalget finner nødvendig. I henhold til økonomiplanen som kontrollutvalget vedtok i forbindelse med budsjett saken i 2015 er det fra 2017 er det lagt inn årlige selskapskontroller. Nytt for 2018 var at revisjonen vil inkludere kostnadene til selskapskontroll i revisjonstilskuddet og kostnadene for dette ble flyttet til posten «Tilskudd til revisjonsdistriktet». Kontrollutvalget har hatt behov for ekstra bevilgninger fra kommunestyret i både 2016, 2017 og 2018. I 2018 ble denne posten økt til kr. 100 000 og sekretariatet anbefaler å opprettholde dette nivået i 2019. Kontrollutvalget vil få et større økonomisk spillerom til å iverksette nødvendige undersøkelser uten å forsinke igangsettelsen med å måtte sende en forespørsel til kommunestyret om ekstra midler.

Sekretariat og revisjon

Grimstad kommune har valgt å delta i to interkommunale selskaper for å løse kontroll-, tilsyns- og revisjonsoppgavene. Dette er Aust Agder revisjon IKS for revisjonsoppgaver og Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS (Temark) for sekretariatsoppgaver for kontrollutvalget. For begge disse selskapene er det representantskapet som vedtar det endelige budsjettet og fordelingen av dette på medlemskommunene. Anslagene er derfor oppgitt av det enkelte selskapet under forutsetning om godkjenning i respektive representantskap. Kostnadene til sekretariatet beregnes etter kommunens størrelse, eierandel og antall møter i året.

Kostnadene til revisjon er på kr. 2 390 000 fordeler seg slik:

Tilskudd lovpålagt finansiell revisjon	644 150
Tilskudd særattestasjoner og bistand	455 000
Tilskudd kontrollutvalgsarbeid, møtevirksomhet og bistand KU	227 500
Tilskudd forvaltningsrevisjon og selskapskontroll	585 000
Andel felleskostnader	478 500
Totale revisjonskostnader	2 390 000

Forslag til budsjett 2019

	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett
	2017	2017	2018	pr. juli 18	2019
Kontrollutvalget					
Møtegodtgjørelse mv.	80 000	66 200	87 000	9 165	97 000
Abonnement, medlemskap	2 000	1 400	2 000	1 275	12 000
Matvarer	5 000	5 500	5 000	3 390	6 000
Kurs/opplæring (inkl. reise)	60 000	31 100	60 000	59 167	60 000
Kontrolltjenester	80 000	269 462	100 000	257 497	100 000
Sum KU	227 000	376 662	254 000	330 494	265 000
Sekretariat	205 000	204 900	225 000	109 600	227 000
Tilskudd revisjonsdistrikt	2 096 000	2 096 000	2 157 000	1 616 250	2 390 000
Sum kontrollvirksomhet	2 528 000	2 674 562	2 636 000	2 056 344	2 892 000

Regnskapet per juli 2018 viser et merforbruk på posten «Kontrolltjenester» som skyldes kostnader ved e-postinnsynet som ble gjennomført jf. vedtak i kommunestyret sak PS 17/90.

Vurdering fra sekretariatet:

Kontrollutvalget har selvstendig innstillingsrett til kommunestyret på budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon i kommunen. Innstillingen skal derfor gå direkte til kommunestyret via formannskapet, og skal legges ved slik den foreligger fra kontrollutvalget når budsjettet oversendes fra rådmannen til kommunestyret. Kostnadene for sekretariats- og revisjonstjenester er estimater og det er representantskapet til begge selskapene som bestemmer de

Etter sekretariatets vurdering vil det være nødvendig med en ramme på kr. 2 892 000 for kontroll, tilsyn og revisjon for Grimstad kommune i 2019.

36/18 Orientering fra revisor 06.09.2018

Arkivsak-dok. 18/00118-8
Arkivkode. 210
Saksbehandler Sander Haga Ask

Saksgang	Møtedato	Saksnr
1 Grimstad kontrollutvalg	06.09.2018	36/18

Forslag fra sekretariatet:

Saken tas til orientering.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget har et ansvar for å se til at det blir gjennomført revisjon i kommunen. For å holde seg orientert om det pågående revisjonsarbeidet i kommunen, orienterer revisor kontrollutvalget gjennom året.

37/18 Eventuelt 06.09.2018

Arkivsak-dok. 18/00119-9
Arkivkode. 033
Saksbehandler Sander Haga Ask

Saksgang	Møtedato	Saksnr
1 Grimstad kontrollutvalg	06.09.2018	37/18

Forslag fra sekretariatet:

Saken tas til orientering.

Saksopplysninger:

1. Kontrollutvalgets saker behandlet i kommunestyret
2. Neste møte
3. Eventuelt